

Марійчак О. Ю., Румянцева Ж. О., Шульжук Б. В., Радіо С. В.

*кафедра неорганічної та аналітичної хімії
хімічного факультету
Донецького національного університету
імені Василя Стуса
м. Вінниця, Україна
radio@donnu.edu.ua*

**ЛАБОРАТОРІЯ ХІМІКО-АНАЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ І
ЕКОЛОГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ СТАНУ ВОДНИХ ОБ'ЄКТІВ:
ПРОЕКТ СТВОРЕННЯ Й ПЕРСПЕКТИВИ ДІЯЛЬНОСТІ**

Розробляється проект, що передбачає створення Лабораторії хіміко-аналітичних досліджень і екологічного моніторингу стану водних об'єктів на базі хімічного факультету та науково-дослідної частини ДонНУ імені Василя Стуса. Проектом передбачено можливість інтеграції роботи Лабораторії в діяльність регіональних управлінь екологічної безпеки України, в інноваційну діяльність університету та науково-технічну діяльність Наукового парку «ДонНУ–Поділля». Екологічна складова проекту полягає в проведенні аналітичних досліджень природних вод, вод побутового призначення централізованого водопостачання на відповідність чинним стандартам. Соціальне значення проекту забезпечуватиметься підготовкою висококваліфікованих фахівців у галузі екології й хіміко-аналітичної експертизи та отриманням надійних даних про екологічний стан об'єктів навколишнього природного середовища, насамперед джерел питної води та води побутового призначення.

Проектом передбачається розвиток інноваційної інфраструктури освітньо-наукової установи – ДонНУ імені Василя Стуса; розширення спектру надання послуг науково-технічного характеру; створення сучасної науково-дослідної й практично бази для підготовки висококваліфікованих фахівців у

галузі аналітичної хімії й екології; оцінка екологічного стану водних об'єктів різних регіонів України.

Діяльність Лабораторії охоплюватиме виконання наступних видів робіт: аналіз забруднюючих речовин: токсичні метали (Cd, Pb, Zn, Cu, Ni, Cr, Fe, Al, Hg тощо), синтетичні поверхнево-активні речовини, СПАР (детергенти), феноли (сума одноатомних фенолів); стандартний гідрохімічний аналіз: біогенні елементи (нітриди, нітрати, фосфати, поліфосфати, органічний азот і фосфор, загальний азот і фосфор, кремній, амонійний азот); вимірювання рН; визначення загальної мінералізації.

Основний акцент роботи Лабораторії спрямовуватиметься на проведення скороченого хімічного аналізу води (за 12 показниками), що підходить для оцінки загального забруднення води в порівнянні з вимогами СНіП. Цей комплекс аналізів води необхідний при щорічному профілактичному контролі якості води, одержуваної з артезіанських свердловин і колодязів, а також для контролю якості роботи фільтрів очищення води. Зазначений аналіз буде економічно привабливим для фермерських господарств – власників свердловин, що використовують воду як для питного водоспоживання, так і для поливу й годування тварин.

Аналіз води з розширеним переліком (24-25 показників) проводитиметься в кілька етапів, оскільки він враховуватиме різні типи критеріїв: від основних характеристик води (мутність, рН, колір, запах, осад тощо), до спеціальних (на виявлення хімічних елементів, окремих сполук тощо).

Діяльність Лабораторії надасть можливість широкому колу населення міст і селищ України отримувати якісні результати про стан водних ресурсів у найкоротший термін. Реалізація такого пілотного проекту Лабораторії хіміко-аналітичних досліджень і екологічного моніторингу стану водних об'єктів створюватиме основу для розбудови системи екологічного моніторингу стану водних об'єктів питного водоспоживання, що дасть змогу в безперервному режимі встановлювати якість і безпечність води, оперативно виявляти і швидко реагувати на появу забруднень, розробляти методики з покращення якості води в сезонні періоди.

Проект Лабораторії було представлено у Фіналі Регіонального конкурсу Бізнес-проектів (червень, 2016 р.), який проводився економічним факультетом ДонНУ імені Василя Стуса за підтримки Вінницької обласної державної адміністрації, Вінницької міської ради, за участю наукового парку «ДонНУ-Поділля». За результатами представлення здобуто Диплом переможця (II ступінь) та Диплом підприємницьких симпатій.

Нікітченко Т. А.

викладач, спеціаліст вищої категорії

Антоньєв Федір

студент 31 групи, спеціальності «Лісове господарство»

Великоанадольського лісового коледжу

смт. Графське, Україна

ЛІСИ ДОНБАСУ ПОТРЕБУЮТЬ ЗАХИСТУ

Історія вітчизняного степового лісорозведення почалася 31 жовтня 1843 року, коли В.Є.Графф посіяв перше насіння дубу, ясеня, клену у розсаднику біля балки Кашлагач. Ґрунти Великоанадольської ділянки були цілині, тому підготовка ґрунту до висадки саджанців проводилась на протязі двох років. Вже в 1845 році почалося розведення лісу на повну силу – було посаджено 31240 дерев 30 різноманітних порід.

За 23 роки роботи в лісництві під керівництвом В.Є.Граффа були створені перші 157 гектарів лісових насаджень. Вирішальний внесок в створення лісу зробив лісничий М. Я. Дахнов, який на практиці прийшов до висновку, що треба віддавати перевагу дубу, який має могутню кореневу систему і стійкий до посух.

Цей тип посадки був названий деревинно-тіньовий і з 1908 року був рекомендований до висадки в степових лісництвах. Пізніше вчений лісовод Г. М. Висоцький дійшов до висновку, що у сухому степу потрібно створювати